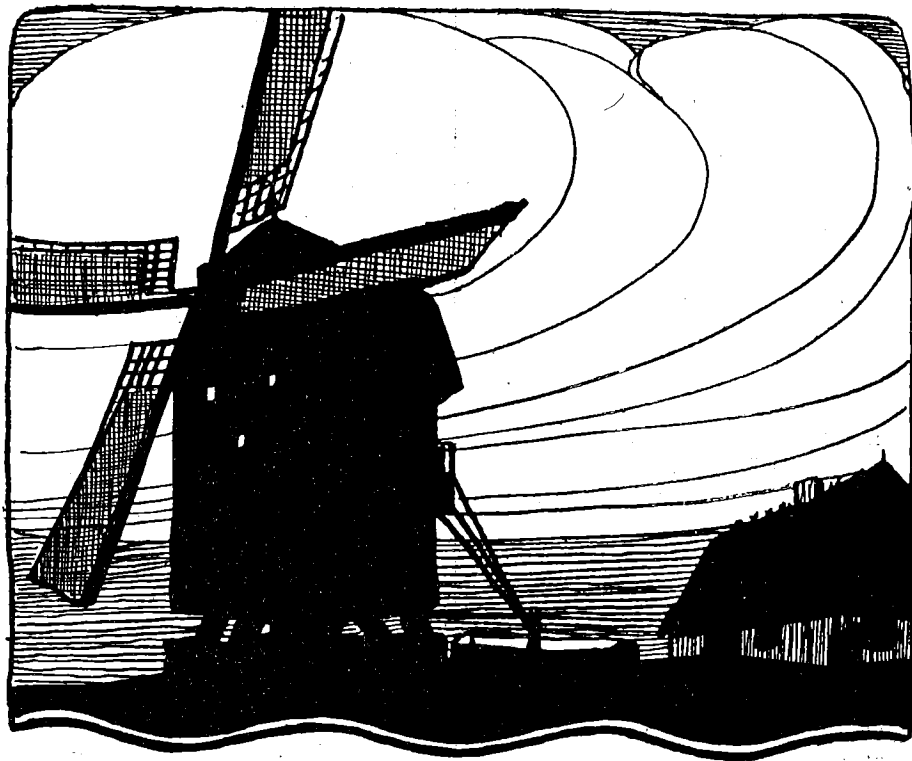

1908
Juli-Aug.

SOLSTRÅLEN

Pris
5 öre

SAGOSTUNDSBARNENS TIDNING

Pojken, som fick kungens dotter att säga "lögn".

Folksaga från Skåne.

Det här är en underlig historia, må ni tro! Den hände för många många år tillbaka, den tiden, då även döda ting kunde tala och handla, och det var en gammal gumma, som berättade den, och hon hade hört den av sin mor och denna av sin mor o. s. v.

Nu skola vi se hur det var! Jo, det var en sådan här gammal skånsk väderkvarn, en stubbamölla, och en vattenho, som voro gifta med varandra och hade tre söner; den förste var inte född, den andre var inte kommen till världen ännu och den tredje han var där inte. Så skulle ju dom här tre pojkarna i alla fall ut i världen och försöka sin lycka och så kommo de till en stor sjö och vid stranden lågo tre skepp, som passade alldeles utmärkt. Det för-

sta var där inga sidor i, det andra var utan botten och det tredje var där inte. Och den pojken, som inte var där, han gick ombord på det skeppet, som inte var där, och det var ju som det borde vara, och så seglade han. Snart fick han se en skog, som var mycket gles, och så styrde han emot den, och då han kom fram stod där endast en ek och en pil och emellan dem var det en hel mil. Så kände han, att det luktade stekta sparvar ur eken, och han försökte sticka in handen, men det gick inte, då stack han huvudet före och så gick det. Nu åt han sig riktigt mätt, och så skulle han gå vidare, men nu kunde han inte få ut huvudet utan måste springa till staden och låna en navare och så lyckades han krängla

ut huvudet. Under vägen träffade han två vagnskaklar, som lågo och pratade utanför ett stall, och av dem fick han veta, att den, som kunde få kungens dotter att säga »lögn», skulle få henne till gemål.

Strax sprang pojken till kungen och frågade, om det var sant och om han säkert ämnade hålla sitt löfte, och konungen lovade att han skulle få prinsessan och halva riket, om han kunde få henne att säga »lögn». Så gick pojken med prinsessan ut i trädgården och spatserade.

»Vad tycker du om min faders slott?» frågade prinsessan.

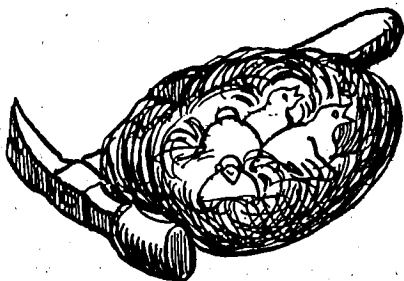
»Jo, det är nog bra», svarade pojken, »men inte är det någonting emot min faders hus, det är mycket högre, må du tro. En gång tappade min far en hammare från översta fönstret på gaveln och då var där en lärka, som hann att bygga bo och lägga ägg och kläcka ut ungar innan hammaren nådde marken, så då kan du tänka hur högt det är.»

»Ja, det kan väl vara sant», sade prinsessan. Så gingo de till stallet.

»Är det inte ett stort stall min fader har?» sade prinsessan.

»Jo då», svarade pojken, »men min faders är ändå större, och han har så många kor, att vi måste ha en sil att sila mjölken i, som är ett helt tunnland i botten, och vi göra så stora ostar, att det går åt fyra hästar för att draga en av dem, då vi skola till staden för att sälja dem.»

»Ja, det är väl sant», sade prinsessan.

Så kommo de till trädgården.

»Är det inte präktig kål min fader har?» sade prinsessan.

»Ack, det är inte någonting emot min faders», svarade pojken, »hans kålblad äro så stora, att tre hundra man kunna stå under ett enda blad. Och en gång skulle min fader kliva till himmelen på en kålstjälk, men då föll han ned och då gick din far och sopade vägen för honom.»

»Det var lögn!» ropade prinsessan.

»Ja, det var det, men nu är du min!» svarade pojken, och så blevo de gifta och han fick halva kungariket.

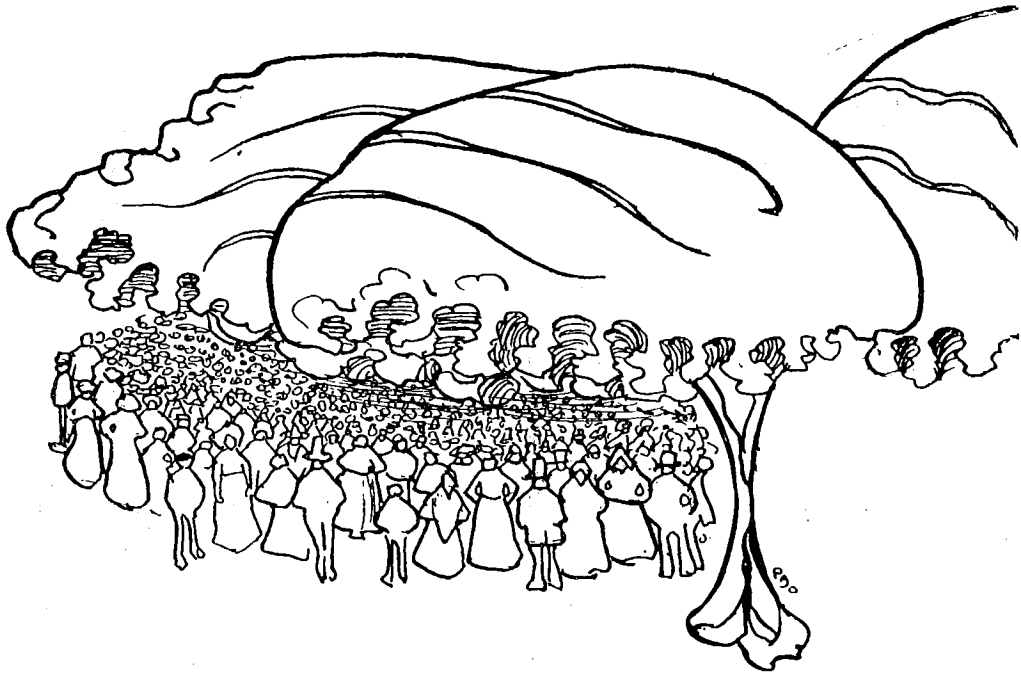
P.

Staren Mats.

Vänskap mellan djur av olika slag känna vi flera exempel på, men sväriligen skulle väl någon kunna tro, att *katten* kan vara en öm fostermor för en liten fågel. Ty nästan dagligen få vi om våren bevittna kattens grymma jakt på de stackars nästungarna. Jag har emellertid varit vittne till, hur en stare togs om hand av en katt, och därom skall jag nu berätta.

Den unga fågeln uppfostrades från den stund han kom ur nästet av vår köksa och — katten! Båda älskade honom lika varm, de hyste båda, såsom de tyckte, medlidande med den lilla, fjä-

»Källblad så stora, att tre hundra man kunna stå under ett enda blad.»

derlösa varelsen, som genom någon olyckshändelse blivit moderlös redan under de första dagarna av sitt liv.

Köksan förkortade sin välförtjänta sömn, hon steg upp tidigt om morgnarna för att ge föda åt den skrikande älsklingen, sedan tog hon honom med sig ned i köket och lämnade honom där åt fru Misse, som mottog honom under vänligt spinnande och gjorde honom det nog så behagligt i sin tjocka mjuka päls. Då lille Mats framdeles fick sina svarta fjädrar, fick han hoppa fritt omkring i huset och trädgården och tillbringa många timmar på den vackra gröna gräsmattan. Här plögade han oupphörligt böka med näbben i marken, för att om möjligt åtkomma maskar och larver. När han kände sig trött, flög han in genom det öppna fönstret, fladdrade länge omkring, men slog sig slutligen ned på min skuldra eller uppsökte sina små fostermodrar i köket. Hans uppfostran bedrevs med sådan framgång, att han snart kunde tydligt eftersäga några ord. Främmande blevo ej sällan helt förbluffade, då de fingo se en underlig fågel komma flygande från trädgården in genom fönstret, ropande: »snälla misse, mjau, mjau!»

Ännu mera tilltalande föreföll det, då han till misse riktade dessa smekande ord från sitt varma bo på hennes rygg. Misse tillät med ett tålmod, som förtjänar allt beröm, att han fick genomsöka hennes päls. Men när han snuddade vid hennes slutna ögonlock med sin förvetna näbb, för att

väcka henne ur hennes söta middagssömn, då försvarade hon sig med all kraft.

Mats' kärlek till vatten föranledde honom att bada på de mest omöjliga ställen. En morgon, då jag efter en kort frånvaro återkom till matsalen, fann jag, att han tömt innehållet i ett filtrerglas på en tebricka och nu pulsade omkring i denna vätska. Efter middagen försökte han flera gånger att taga sig ett bad i spetsglasen, men när hans avsikt misslyckades, vände han sig till deserttallrikarna, då han vid åsynen av någon omtyckt läckerbit med hög stämman utropade: »skönt, skönt!» och därpå med välbehag förtärde sötsakerna.

Om sommaren var vår Mats utsatt för många frestelser från vilda fåglar av sin egen art. De ville locka honom bort till friheten. Men Mats föredrog vårt sällskap framför sina anförvantes.

Han var ett mönster av outröttlig verksamhet och ihärdig flit. Han unnade sig knappast någon minuts ro. Han syntes till och med upptagen av den föreställningen, att överallt funnos larver, sniglar och maskar, och hans jakt efter dessa djur verkställdes på det hänsynslösaste sätt. Varje veck på våra kläder, varje knapphål undersöktes och granskades av hans byteslystna näbb, för att om möjligt finna något, som kunde ätas.

Mats genomlevde ett par lyckliga år under mina ögon — men så kom en dag, då hans

olyckliga passion för bad gjorde ett hastigt slut på hans liv.

En mycket kall vintermorgon var han försvunnen, och vi hade redan förgäves sökt honom i timtal — då vi slutligen funno hans lilla kropp stelnad och kall i ett istäckt vattenämbär på gården. Här hade han sökt sig ned genom den tunna isskorpan för att bada. Vi kunde endast förmoda, att den utomordentliga kölden orsakat honom stelkramp, som haft hans drunkning till följd.

Den kära fågeln hade ständigt varit som ett vänligt, mildt solsken i vårt hus. Därför kostade oss hans bortgång också många bittra tårar. Vår enda tröst var tanken, att han under hela sitt liv icke känt någon sorg eller smärta.

Eliza Brightwen.

Segersvärdet.

I svunna tider, då skogarna voro djupare och större än nu, snåren ogenomträngligare, stigar och vägar mera obanade, fanns en bald riddersman. Rolv var hans namn.

Högt uppe på en borg, belägen på spetsen av en klippa, hade han blivit född. Där hade han levt alltsedan han var så liten att han sittande på sin moders arm genom det smala fönstret i riddarsalen skådat ut över de vida skogarna. Vid samma fönster hade han stått som yngling, sett de samma skogarna, om sommaren mjuka och gröna, fulla av kvittrande fåglar och doftande blommor, om vintern tunga och allvarsamma, liksom slumrande under det kalla vita täcket. Därifrån hade han sett örnnarna med långa, kraftiga vingslag försvinna hän över trädtopparna, bliva allt mindre och mindre för att till sist liksom smälta samman med himmelen. Ack, hur gärna skulle han ej då hava velat vara en av dem, få flyga ut i världen, känna luften vina omkring sig, veta sig vara fri och stark. Hemmet hade han även fått lämna i sinom tid. Det var nu tre år sedan han en vacker vårmorgon hade begivit sig därifrån, ridande sin vackra skimmel, med faderns gamla svärd vid sidan och hjärtat fullt av goda förhoppningar. Mycket hade han sedan dess erfårit, många förväntningar hade blivit gäckade, men ett hade han behållit kvar: sin fria och starka vilja, sin tro på framgången och lyckan. Denna lycka skulle nu, så trodde han, förhjälpas honom till att finna det förtrollade svärd, som ägde den egenskapen att

alltid skänka seger åt sin ägare. På toppen av Solberget, under en stor sten, skulle det ligga.

I sju dagar hade han ridit genom allt vildare och otillgängligare trakter, tomma på såväl människor som djur. Vägen gick nu uppåt över klippblock beklädda med hundraårig mossor, förbi avgrunder så djupa att hans öga ej förmådde tränga till dess botten. Snart skulle han stå vid sitt mål och då gällde det endast att vråka undan stenen och så var svärdet hans. Många hade försökt det före honom, men ingen hade lyckats. Stenen hade motstått alla deras bemödanden, och sorgsna hade de vänt tillbaka för att på hemvägen uppslukas av en av de många klyftorna; levande hade ingen kommit därifrån. På detta tänkte dock ej Rolv; hos hans hjärtas utvalda, hos stolts Gunhild dvaldes hans tankar. Skulle han väl någonsin få äga henne? I hans öra klang ännu de stolta ord, varmed hennes fader hade besvarat hans frieri: »Högt siktar du, unge man; ej gifter jag min dotter åt förste, namnlöse riddare. Rid ut i världen, vinn ära och berömmelse, kom så åter, och då skall hon kanske bliva din.» Lyckades han nu finna svärdet, bleve det blott hans, vad kunde då motstå honom. Och han skulle finna det, det kände han. Bara framåt, framåt. När solen sjönk vid synranden, stod han på toppen av berget; vid hans sida låg stenen och därunder hans lycka. Morgonen fann honom på samma ställe i färd med att försöka lyfta undan den. Men nej, den rörde sig icke. Dagen gick, det blev middag, och ej ens en tum hade han lyckats rubba stenen. Sorgsen satte han sig ned att vila; där låg svärdet så nära och dock så långt borta. Men vad hjälpte det att se ledsen ut, blev han bara utvilad, så kunde han taga i med nya krafter, och det måste gå, han visste det. Efter en stund reste han sig, närmade sig stenen, grep glättigt tag i den och lyfte. Och se, den rörde sig, lätt förde han undan den, och där låg svärdet blixtrande i solskenet. Jublande grep han det, svängde det i luften, gjorde låtsade utfall och hugg. Nu var det hans, ingen kunde taga det ifrån honom, och Gunhild, ja, hon var även hans. Mera kunde fadern väl ej begära. Muntert svängde han sig i sadeln, i frustande galopp bar det åstad över stenar och avgrunder hemåt, hem till Gunhild.

På fyra dagar tillryggalade han samma väg, som han förut behövt sju till, ytterligare fyra dagar, och han skulle vara hos Gunhild. På morgonen den åttonde red han över slätten, som låg framför hennes faders borg, snabbt rann marken bort under hästens hovar. — Men vad var det för en människoskara, som stod där nedanför borgen? Hörde han ej vapenslammer och hästfrustningar? Vad stod på? Ivrigt manade han

på hästen, red upp en gammal bonde, som gick på vägen framför honom, och frågade denne. Visste han ej det? Det var ju borgherren, som ställt till tornerspel, och priset var hans dotters hand. Vredgad stötte kan sporrarna i hästens sidor, i rasande fart gick det fram. I ett lopp satte djuret över inhägnaden kring tornerplatsen och med sänkt lans red han fram mot den rid-dare, som stod där såsom segrare. Även denne fällde sin lans, likt två hökar flögo de emot varandra. Häftigt stötte lansarna mot rustningarna och splittrades. Bägge sutto kvar i sadlarna. Då grep Rolv sitt svärd, höjde det och red ånyo emot sin fiende. Som en ljungeld blixtrade svärdet i solskenet, snabbt haglade huggen ned på motståndarens huvud, bröst och axlar. Snart segnade han ned; Rolv var segrare och stolta Gunhild hans. — Så vann han sitt hjärtas brud, red hem till sin faders borg och levde där under många lyckliga år.

Men även sorgen nådde dit och visade sitt dystra, grinande anlete. Det var pesten, som kom. Först tog den Gunhild, sedan Rolvs yngste son och så i tur och ordning de tre andra barnen, endast Rolv förskonade den. Ja, varför tog den ej också honom; varför blev han ensam lämnad kvar utan maka och barn. Dyster blev han till sinnes, aldrig såg man honom le eller skratta.

Så kom bud, att fienden brutit in i landet och konungen behövde hans hjälp. Lugnt tog han ned sin rustning ifrån väggen, spände svärdet kring livet och red ut följd av väpnare och svenner. Men det var ej densamme Rolv, som för ej så längesedan ridit ut för att söka sin lycka och sin brud.

På en slätt långt borta i andra ändan av landet fann han konungen omgiven av hären. Mitt emot kunde man se fiendens tält lysa vita i solen. Här stod så ett slag, som varade i tre dagar. Under striden på en tredje dagen ser Rolv en ofantlig kämpe närma sig. I handen håller han en klubba, och för den faller allt, som kommer i hans väg. Han når även Rolv. Förgäves söker denne värja sig, med ett slag slår jätten ner hans arm, ett annat träffar honom i huvudet, så att han faller av hästen och segnar ned på marken. Längre ligger han där, tills han vaknar vid ett starkt ljussken. Framför sig ser han då en underbar mö, från vars kläder ljuset utstrålar. Hon böjer sig ned över honom, talar och säger:

— Genom din starka tro på lyckan och fasta vilja fann du segersvärdet på Solberget. Så länge du ännu ägde denna tro och denna vilja gick allt dig väl i händerna och segern följde ditt svärd. Men när du började förtvivla, böjde din rygga under motgången, då ägde det ej längre

något värde för dig. Därför tar jag det tillbaka till sin gamla plats, och där skall det ligga tills någon, som är värdigare, finner det.

Knappt hade hon talat slut, förrän allt blev mörkt igen. Sakta slöt Rolv ögonen och föll tillbaka mot marken.

Sven Torsten.

Grönfinken.

En dag i början på sommaren fann jag på en sandgång en stackars liten fågel, som ännu icke kunde flyga. Han satt där alldeles orörlig och tittade i höjden, som om han hoppades, att där skulle komma någon hjälp, att en medlidsam hand eller ett deltagande hjärta skulle förbarma sig över hans sorgliga belägenhet.

Jag tog den stackars lilla varelsen med mig hem och pysslade om honom så gott jag kunde, i det jag födde honom med ägg-gula blandad med bröd och vatten. De små blodpännorna, som snart växte fram, antydde de kommande fjädrarna, av hans starka pipande kunde man sluta sig till en god röst, och på kort tid växte han upp till en ung grönfink av muntraste och djärvaste slag. På grund av hans fina gröngula färg kallade vi honom gröning, och hans utveckling vidare ådagalade, att det var en alldeles passande benämning.

Stackars gosse! Han saknade föräldrar, som kunde bibringa honom lärdom, och därför mötte honom också det ena missödet efter det andra. Så t. ex. lärde han känna fönsters och speglars beskaffenhet först genom bittra erfarenhetsrön. I det han flög häftigt emot dem, skadade han sig till den grad, att vi ofta trodde honom vara död, då vi togo upp honom från golvet, men hans hårda lilla skalle motstod underbart dessa ofta återkommande sammanstötningar, och hällde man litet kallt vatten över hans huvud och en droppe i hans strupe, repade han sig snart nog. En gång störtade han sig med sådan våldsambhet i badet, att han var nära att drunkna, och en annan gång föll han ned bakom en klädhängare, där han var nära att kvävas. Vid andra tillfällen var han nära att strypas mellan spjalorna i burenen. Med få ord: han genomgick det ena livs-farliga provet efter det andra.

Redan vid mycket tidig ålder var han en stor lustigkurre.

Medan jag klädde mig, var hans största nöje att föra mina saxar, synålar, knappar och vad han annars kunde komma över, till toalettbordets rand; här kastade han ned dem och flög så tillbaka, vändande sitt livliga huvud om för att se efter hur sakerna fallit. Vilka upptåg och ofog av allehanda slag bedrev han icke! Han var en mästare som få i konsten att bortsläpa, bortkasta och vända upp och ned på saker, som hans krafter råde med. Och i trots av allt detta var han ett hjärtevinande litet djur, orädd i sin tillit, älsklig i sina rörelser.

Han satte sig på mitt huvud, på mina skuldror, ja till och med i mina händer och hindrade mig utan hänsyn i mitt arbete.

Dagarna tillbrakte han vanligen i sin bur. Bredvid honom på samma bord hade en domherre sin bostad: en underbart vacker fågel, men otymplig och flegmatisk i högsta grad. Domherren sjöng mycket vackert, och denna talang beundrades mycket av vår gröning. Denna uppehöll sig häst så nära intill honom som möjligt, klamrade sig fast vid taket av hans bur och tittade så ned på sin orörlige vän, vars sång han efterhärnade så gott han förmådde. Domherren däremot visade tydligt, att han alldeles icke ville ha med gröningen att skaffa. De båda motsatta lynnena voro för oss en källa till både skämt och förvåning.

Vid måltiderna släpptes gröningen ut ur buren, då han fick ostört njuta sin frihet och flyga omkring i rummet. Men jag kan icke förtiga, att hans strävande alltid gick ut på att göra något ofog. Domherrens vattenkopp var fäst utanpå buren medelst en ståltråd; att tråden kunde viras kom gröningen snart på det klara med, och så dröjde det icke länge, förrän vi fingobevittna, hur koppen störtade i golvet. Den spjuvern hade dragit ut ståltråden. Sak samma gjorde han med foderkoppen, som också ramlade i golvet till hans synbara glädje. Han blev då duktigt tillrättavisad, men han satte sig till motvärn, i det han for uppbragt i höjden, slog vingarna häftigt emot varandra och rasade med vidöppet gap på det befängdaste sätt.

Utanför fönstret var upphängd en liten korg med talg, som besöktes av de mest olikartade fåglar; att iakttaga dessa små läckermunnar var gröningens nöje. Han pipade och sjöng, gungade på rullgardinssnöret och roade sig åt deras tvister.

Solroskärnor voro hans största läckerbitar. Han satte sig på min hand och tog sådana ur min mun. Vi inrättade ett slags gunga, som utgjordes av en lina och ett vridbart hjul; snart förstod han hålla sig fast och gunga sig, under det han flitigt plockade ut solroskärnorna, som voro instuckna i linan.

När han blivit något över ett år gammal, och

jag var av den åsikten, att jag kunde lita på honom, gjorde jag det vågade försöket att släppa honom lös i det fria. Han lönade mitt förtroende väl, ty snart roade han sig helt lugnt där ute. Han fröjdade sig åt trädgrenarnas egendomliga inrättning, smakade på de unga bladen och knopparna och njöt övermåttan av alla dessa nyheter behag. Men så kommo två sparvar flygande och störde hans siunesro, — han tog till flykten, och sparvarna satte efter honom. Jag hade alla skäl att ångra mitt försök, ty jag fruktade, att min lilla fågel skulle vara för alltid förlorad! — Över en hel timme var han borta — men då kom han tillbaka och förfogade sig utan dröjsmål in i sin bur, som var utställd på gräsmattan.

Det är besynnerligt, att de vilda fåglarna så snart upptäckt, att gröningen icke hörde hemma bland dem, men jag förmodar, att han förrådde hemligheten genom en ytterlig ångslan, och då kunde vildarna icke undgå att driva sitt gyckel med och jaga honom.

I nära två år var min gröning mig ett ständigt nöje. Alltid, när jag kom i matsalen, var mitt första göra att öppna gröningens bur. Ögonblickligen flög han ut och bort till domherren, som han hälsade med ett stilla pipande. Därpå undersökte han, om hans vän hade något överflödigt munförråd, som han kunde komma åt mellan stålträdsgallret, t. ex. ett salladsblad, hirsborn eller dylikt. Sökte domherren hindra hans tilltag, fäste han sig icke alls därvid. Gröningen lät sig det stulna smaka av hjärtans lust och flög så välbehagligt pipande ned på mattan, där han vanligen fann ytterligare ett och annat, som han åtrådde.

Efter ruggningen om sommaren var han ovanligt stark och vacker, och hans flykt hade vunnit utomordentligt i lätthet och djärvhet, så att jag mången gång fruktade, att han skulle flyga mot spegelrutorna och såra sig.

Det fruktade ögonblicket uteblev häller icke. Såsom vanligt hade han under frukosten svävat omkring i rummet, han hade slagit sig ned på min finger för att snugga sig till en bit, han hade badat med välbehag och därefter uppsökt sin gunga, för att naska i sig än mera föda, han njöt ännu samma morgon av livet i nog så fulla drag. Jag lämnade rummet endast för några ögonblick, men då jag återkom, låg den lilla söta fågeln där på fönsterposten — orörlig, död! Helt säkert hade han flugit med sådan våldsamhet mot rutan, att han brutit halsen — och det kostade honom livet.

Jag skall aldrig glömma vilken smärta jag kände i detta ögonblick. Jag kan ännu icke i denna dag tänka på min lilla älskling, min gröning, utan att ögonen tåras. Ett ögonblick förut

var han sprittande liv och skönhet, en orädd, förnöjd liten skälm — och nu höll jag den ännu varma guldgröna kroppen i min hand och kunde vid åsynen av hans stela ögon ej undgå att tänka, att min glada lilla vän aldrig mer skulle fröjda mig med sin sång eller glädja sig av min åsyn.

Det var en sorg, begriplig endast för den, som älskar naturen och hennes varelser av själ och hjärta. I den sorgen finner jag säkert deltagande hos många.

(•Kärlek till djuren•)

Källan.

Med ett djärvt språng genombröt den klara vattenstrålen bergets vägg och var med ens ute i det fria.

Vattenstrålen växte och blev allt större och bredare och muntert porlande röjde den sig väg med allt större kraft.

Det första källan gjorde bekantskap med ute i världen, då den brutit sig igenom bergväggarna, var en grönskande skog en vacker sommardag.

Alla fåglar sjöngo så glatt, därför började källan också porla så muntert. Blommorna doftade så härligt och luften var aldeles klar och lagom kylig. Därför är källvattnet så rent och genomskinligt och så behagligt att dricka.

Källan fortsatte allt muntrare sin väg, glad över den vunna friheten. I många och långa år har den varit inestängd i det mörka, hårda berget.

Men nu, när den sluppet ifrån sin fångenskap, är allt glömt!

Källan glädde sig tillsammans med alla varelser och växter i naturen. Gräset blev saftigare och större, där källan drog fram. Träden böjde sig ända ned till dess vatten och blevo helt vänskapligt omruskade i alla grenarna och bladen. Fåglarna doppade titt och ofta sina smärta kroppar och långa, glänsande vingar i det klara vattnet.

Snart var skogen likväl slut och en stor slätt tog vid.

Där fanns böljande sädesfält och solens strålar voro helt brännande.

Så snart källan hunnit ut på slätten bytte den om lynne. Den rann ej längre så muntert och glatt som i skogen, utan dåsigt och trögt.

Steg för steg ringlade den sig fram mellan åkrarna och tycktes vilja tyna bort och dö. Den

klara färgen hade nu förvandlats till en djupt grumlig sådan.

Solen var ju också så bränhet kvävande.

Men även slätten upphörde och en ny trakt tog vid.

Den var stenig och bergig, hård och otrevlig att vistas på. Även människorna, som bodde där, voro hårda och elaka. Den starke förtryckte den svage.

Då blev källan vresig till lynnet och svälde upp och blev större och vildare än den varit någonsin förut. Den erinrade sig nu den tiden, då den själv var fånge i det kalla berget. Den visste vad det är att vara förtryckt och lidande.

I sin vrede över allt det onda, den såg bland människorna, strömmade den över sina bräddar och blev nu en dånande och hänsynslöst framrusande fors. Den härjade och förstörde vart den kom.

Stundom lugnade den sig och rann en tid helt lugnt och stillsamt. Då kommo människorna och byggde sig bostäder vid dess stränder och började åter förtrycka varandra.

Då vaknade forsens vresiga lynne ånyo och lömskt störtade den sig över människorna och deras bostäder, bortspolande allt.

Bort, bort!

Med väldig fart och hiskligt brak störtade den framåt, översvämmande och förstörande allt.

Äntligen har forsenn nått det stora havet. Vilt fräsande kastar den sig ned däri. Vågorna börja gå skyhöga och forsenn rusar fortfarande ut i havet.

Efter en stund har den helt och hållet försvunnit i det stora, vidsträckt havet.

Av forsenn märkes nu intet och allt är åter lugnt och stilla.

I skogen rinner kanske ännu en liten klar källa, som ej lärt känna de elaka människorna, vilka ständigt förtrycka varandra.

M. K.

När Döden stod fadder.

(Översättning.)

En gång gifte sig en temligen gammal man med en ung flicka, som födde honom en vacker gosse. Gubben blev mycket glad över att få hålla barnsöl på gamla dar, och beslöt att se sig om efter en duktig fadder, och en fadder, som vore rättvis.

Då han alltså lagade sig i väg, för att skaffa en sådan fadder, mötte han en fint klädd herre.

— Vart ska du hän? frågade honom denne.

— Ut att bjuda en fadder.

— Nå, kanske jag duger till det?

— Jo, men säg mig först vem du är.

— Jag är din herre och gud.

— Ack! sade den gamle mannen. — Då går det inte, ty för det första är du en allt för stor herre för mig, och för det andra släpper du in mängden i paradiset, som borde till ett annat ställe.

Därpå mötte han en annan herre. Även denne frågade honom efter ärende och erbjöd sig att stå fadder.

— Jo, käre herre, men vad är ni då för en?

— Jag är »den onde», svarade herrn.

— Ja, menade mannen, — elak är du nog tillräckligt och mera än som behövs; men rättvis är du rakt icke. Huru många har du icke tagit, som varit värda ett bättre ödel! Nej, du är ingen fadder, sådan jag vill hava.

Strax därpå kom en tarvlig och mycket gammal man emot honom och erbjöd sig att stå fadder.

— Vem är du då? frågade gubben.

— Jag är Döden, svarade främlingen.

— Skönt! Du är min man. Du gör ingen åtskillnad på fattig och rik, hög och låg; du är rättvis.

Så följdes de åt till gubbens hem, sedan till kyrkan, där barnet döptes.

Då döpelseakten var undanstökad och Döden vid kalaset, som följde därpå, hade blivit en smula lustig, sade han till gubben:

— Broder! Du har visat mig ära och gjort mig glädje, jag vill vara tacksam därför och göra dig rik. Följ mitt råd och bli läkare, gå sedan utan betänkande till var och en som är sjuk och har kallat dig till sig. Ser du mig stå i den sjukas farstu, så säg utan betänkande, att han skall dö; ser du mig inte där, så föreskriv mycket eller intet åt honom, ty han kommer säkert på benen igen utan eller i trots av din medicin.

Gubben följde rådet. Hans förste sjuke var en stor herre, som var ytterst farligt sjuk. Ingen av de många läkare, vilka blivit tillkallade, kunde bota honom, alla betraktade honom som hjälplöst förlorad.

Då lät man i sin förtvivlan tillkalla den nye läkaren. Denne kom, och när han steg in i huset, tittade han efter faddern; då han ej såg till honom, tog han mod till sig, gick morskt fram till den sjukte, skrapade ihop flaskorna som stodo bredvid sängen, och kastade ut dem genom fönstret.

— Vad skall han med läkemedel! ropade han. — Given honom stek och ett glas vin, och jag svarar för att han inom kort är frisk och kry, som jag!

Några dagar senare lämnade den sjukte, fullt återställd, sängen.

En annan gång hämtades den nye läkaren till en kraftig man, som hade hög feber. Där såg han faddern bakom dörren.

— Låt hämta en präst, sade han till släktingarna, — ty han dör.

Man skrattade honom mitt upp i ansiktet och lät andra läkare komma; men den sjuktes tillstånd förvärrades för varje ögonblick, och om natten hämtades prästen.

En gång kom fadder Död och bjöd vår doktor på middag. Efter maten visade hon honom alla sina rum, utom ett.

— Fadder, sade gubben, — har du glömt detta rum eller får jag icke se det?

— Varför icke, om du så vill, svarade Döden och öppnade döden, och där såg man en otalig mängd små lampor dels brinna, dels slockna och dels just tändas.

— Vad är det? frågade gubben.

— Ljusen som slockna äro deras livslågor, vilka i samma ögonblick dö; de som tändas, äro de barns, vilka födas, men de som blossa glatt, äro de levandes.

— Ack, fadder, sade den gamle, — visa mig min lilla lampa!

— Hjärtans gärna, svarade Döden, och visade honom en, som redan var nästan utan olja, med långt nedbrunnen veke, och nära att slockna.

— För min skull, menade gubben, — kan du väl hålla på en smula olja. Jag är nu rik, har en duktig hustru, en snäll pojke — kort och gott jag skulle bra gärna vilja leva lite till.

— Nej, svarade Döden, — du önskade dig en rättvis fadder, och en sådan har du träffat i mig. För fadderskapets skull kan jag icke göra något undantag.

Den gamle gick sorgsen hem och en tid efteråt slocknade lampan i Dödens kammare.

Man kan prenumerera på "Solstrålen"

å varje poststation.

Pris pr $\frac{1}{4}$ år 85 öre; $\frac{1}{2}$ år 55 öre.

